

Періодичні видання

=Квартаник «УКРАЇНСЬКЕ РЕЛІГІЄЗНАВСТВО» № 65–75.

=Щорічнийк № 17–18 «Релігійна свобода: свобода буття релігії в сучасному соціумі». За ред. А. Колодного і М. Бабія. – К., 2014. – 212 с. (26,5 д.а.).

Готуються до видруку 2015 роком:

=Релігія в контексті суспільної свідомості. Колект. монографія за ред. А. Колодного;

=Конфесійна періодика України. Наук. збірка за ред. Д. Базики;

=А.Колодний. Релігійне життя України в його постатях і дослідниках;

=індивідуальні праці В. Климова та В. Титаренко.

НАУКОВІ ПРАЦІ ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ІФ НАН УКРАЇНИ,

які мають вагоме загальнодержавне і суспільне значення

АКАДЕМІЧНЕ РЕЛІГІЄЗНАВСТВО. За ред. А.Колодного.

Великоформатний білядев'ятисотсторінковий підручник, який вперше змінив структуру науково-атеїстичних видань, розглянувши феномен релігії через бачення його філософією релігії, її історіософією, психологією та соціологією. Підручник є новим не лише за своєю структурою, а й за тематикою. Нвписаний на найсвіжішому матеріалі релігійного життя, долає існуючі тривалий час «опіумні» оцінки релігійного феномену, дає аналіз останніх релігійних подій і процесів, відображає найактуальніші проблеми релігійного життя. Авторами тем враховано сучасні здобутки вітчизняного і зарубіжного релігієзнавства.

ІСТОРІЯ РЕЛІГІЇ В УКРАЇНІ. В 10-ти томах. За ред. А.Колодного.

Десятитомник підготовлений до друку Відділенням релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України і видрукуваний в 1996–2014 роках. В ньому науково осмислено особливості і закономірності релігійний процес на українських теренах протягом десь півторатисячоліття у всьому різноманітті його конфесійних виявів і складної часто суперечливої історії. Перший том присвячено дохристиянським віруванням на українських землях. Потім йдуть два православні томи. У книзі «Українське Православ'я» розкриваються особливості формування саме *українського* православ'я у IX–XVII століття буття Київської митрополії в лоні Константинопольського

Патріархату. В томі «Православ'я в Україні» розкривається московсько-православна колонізація України в XVII–XX століттях. Четвертий том «Католицизм в Україні» має два розділи, присвячені з'яві і розвитку на наших теренах римо- і греко-католицизму. Протестантизму присвячено наступні два томи – «Ранній протестантизм в Україні» і «Пізній протестантизм в Україні». Потім маємо томи «Релігійні меншини України» і «Нові релігії України». В них описана історія на наших землях 102 різних конфесій, зокрема ісламу та іудаїзму. Дев'ятий майже 900-сторінковий том за його змістовним наповненням називається «Релігія і Церква в українській діаспорі». Завершує десятитомник книга «Релігія і Церква років незалежності України».

БОГОСЛОВСЬКА ДУМКА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ.

Шестикнижник.

До упорядкованого науковцями Відділення релігієзнавства Інституту філософії НАН України шестикнижника ввійшли вибрані твори провідних богословів автокефальних і греко-католицької церков української діаспори років, коли богословська думка в Україні взагалі була в небутті. До шестикнижника ввійшла насамперед збірка праць отця-професора з Канади Степана Ярмуся «Досвід віри українця». Значну увагу богослов приділив з'ясування питань особливостей української християнської духовності. Професор Володимир Олексюк представлений в шестикнижжі вибраними творами під назвою «Християнська основа української філософії». Греко-католицькі богослови діаспори Іван Музичка з Італії та Іван Шевців з Австралії представлені збірками «Християнство в житті особи і народу» та «Християнська Україна». За науковою глибиною і теоретичним рівнем осмислення релігійних процесів сучасності, зокрема проблем і особливостей осучасненого християнського оновлення, руху від секуляризації до атеїзму, український отець-науковець з Німеччини Іван Ортинський відповідає рівню кращих здобутків світової богословської думки. Це засвідчує збірка його праць «Християнство в його виявах і сьогочасних проблемах». Відділення релігієзнавства повернуло Україні видрукувану ще в 1933 році в час колонізації західноукраїнських земель Польщею працю Арсена Річинського «Проблеми української релігійної духовності».

РЕЛИГИОВЕДЕНИЕ УКРАИНЫ. В 2-х книгах. Под ред. А. Колодного.

Двохтомник написаний українськими релігієзнавцями і видрукуваний Відділенням релігієзнавства ІФ НАНУ в Москві російською мовою з метою ширшої популяризації здобутків вітчизняних науковців з нашого фаху. Перший том «Феномен радянського релігієзнавства: український контекст» (56 д.а.) об'єднує статті 58 авторів в такі розділи: «Сутність і функціональна роль атеїзму», «Сутність і природа релігії»,

«Релігія і Церква в контексті їх історичного буття», «Релігія в її суспільній функціональності». Далі йдуть розділи, присвячені православ'ю, католицизму і протестантизму. Тексти писалися їх авторами в добу так званого наукового атеїзму, а відтак в них наявне саме таке осмислення релігійних процесів. То були вияви знань атеїстичного релігієзнавства. Другий том «Релігієзнавство України кінця ХХ – початку ХХІ століття» (41 д.а.) об'єднує статті 44 авторів такими розділами: «Релігієзнавство в його предметі і дисциплінарних виявах», «Історичні аспекти аналізу феномену релігії», «Релігія в контексті суспільних процесів кінця ХХ століття», «Релігійне життя України в його проблемах і перспективах».

РЕЛІГІЯ – СВІТ – УКРАЇНА. Збірка в 3-х книгах. За ред. А. Колодного і Л. Филипович.

Книги написані науковцями Відділення релігієзнавства Інституту філософії НАНУ в 2010–2012 роках. Кожна з них розкриває окремі аспекти широкої і актуальної для осмислення проблеми сьогодення. Перша книга присвячена проблемі «Релігія у світі культурно-цивілізаційного діалогу» й висвітлює питання буття конфесій в умовах плюрального світу та особливості нинішньої глобалізації релігійного життя. В другій книзі «Міжконфесійні відносини поліконфесійної України» аналізуються міжконфесійні відносини як релігійний процес, проблеми природи поліконфесійності релігійного життя та конфесійні вияви релігійних відносин України. Третя книга збірки «Релігійні процеси в перспективі їх виявів» розглядає особливості і закономірності змін релігійно-духовного феномену, його конфесійного буття. Окремий розділ збірки – розширення функціональної природи релігії й місце в суспільному житті етнічного фактору релігійних процесів.

ХРИСТІЯНСТВО В ЙОГО ІСТОРІЇ І СЬОГОДЕННІ. В 10-ти збірках. За ред. А. Колодного, П. Яроцького, О. Сагана, А. Гудими.

Християнська релігія в її двохтисячолітній історії, конфесійному урізноманітненні, морально-антропологічній функціональності, постійних трансформаціях знаходиться постійно в центрі уваги науковців-релігієзнавців. За авторства і упорядкування Відділення релігієзнавства ІФ НАН України видрукувано десять присвячених християнству наукових збірок, а саме: «Християнство: контекст світової історії та культури», «Християнство і проблеми сучасності», «Християнство доби постмодерну», «Християнство в контексті історії і культури України», «Християнство і національна ідея», «Християнство і культура», «Християнство і духовність», «Християнство і мораль», «Християнство і особа», «Християнське милосердя і світська емпатія».

РЕЛІГІЙНА СВОБОДА. Збірка 20-ти щорічників. За ред. А. Колодного, М. Бабія, Л. Филипович.

Особливою ділянкою практичної діяльності Відділення релігієзнавства ІФ НАН України є не тільки втілення в реальність конституційного принципу свободи релігії і віросповідань, а й теоретичне осмислення феномену свободи релігії, проблем державно-церковних відносин і толерантизації міжконфесійних взаємин. Цим питанням присвячені 20 видрукованих Відділенням випусків щорічника «Релігійна свобода». Назвемо підзаголовки кожного з них: «Моделі державно-церковних відносин», «Наукове обґрунтування державно-церковних відносин», «Природа, правові і державні гарантії релігійної свободи», «Гуманізм і демократизм законодавчих ініціатив у сфері свободи совісті: міжнародний і український контекст», «Мас-медіа, школа і Церква як суспільні фактори утвердження релігійної свободи», «Свобода релігії і національна ідентичність», «Уроки минулого і проблеми сьогодення релігійної свободи», «Функціонування релігії в умовах свободи буття», «Міжконфесійні відносини в умовах суспільно-політичних трансформацій», «Взаємини держави та релігійних організацій: правові й політичні аспекти», «Законодавство України про свободу совісті: європейські стандарти та українські реалії», «Міжконфесійний діалог як складова становлення громадянського суспільства», «Теоретичні та практичні виміри оптимізації міжконфесійних відносин», «Релігія в постмодерному суспільстві: соціально-політичні, правові та конфесійні аспекти», «Державно-церковна політика в Україні як фактор формування громадянського суспільства», «Свобода релігії і міжрелігійний діалог: глобальні виміри і локальні вияви» та ін.

МАЙДАН І ЦЕРКВА: хроніка подій та експертна оцінка. За ред. Л. Филипович, О. Горкуші та В. Титаренко.

Книга є наслідком осмислення подій зими 2013–2014 років, що відбулися на Київському Майдані, коли українці вийшли з мирним протестом проти політики влади з невіддання угоди про Асоціацію із Євросоюзом. До збірки увійшли не тільки хронологія подій, офіційні документи ВРЦіРО, окремих релігійних організацій, звернення та заклики релігійних лідерів до народу і до влади, неофіційні висловлювання та коментарі звичайних віруючих та їх священнослужителів чи пасторів, але й експертні оцінки політиків, державних діячів, а також релігієзнавців. В книзі об'єктивно і неупереджено, позаконфесійно і полісвітоглядно розкрито суть духовного Майдану, зміст Революції гідності. Показано роль релігії і Церкви в становленні в Україні громадянського суспільства.